
RINGERIKE
KOMMUNE

Forslag til prinsipper om solkraft og aktuelle solkraftsaker i Ringerike
kommune, jf. sak 05/25

Bente Elsrud Anfinnsen, enhetsleder klima og miljø
Kommunestyret 20. februar 2025

Hvorfor fastsette prinsipper?

Mål:

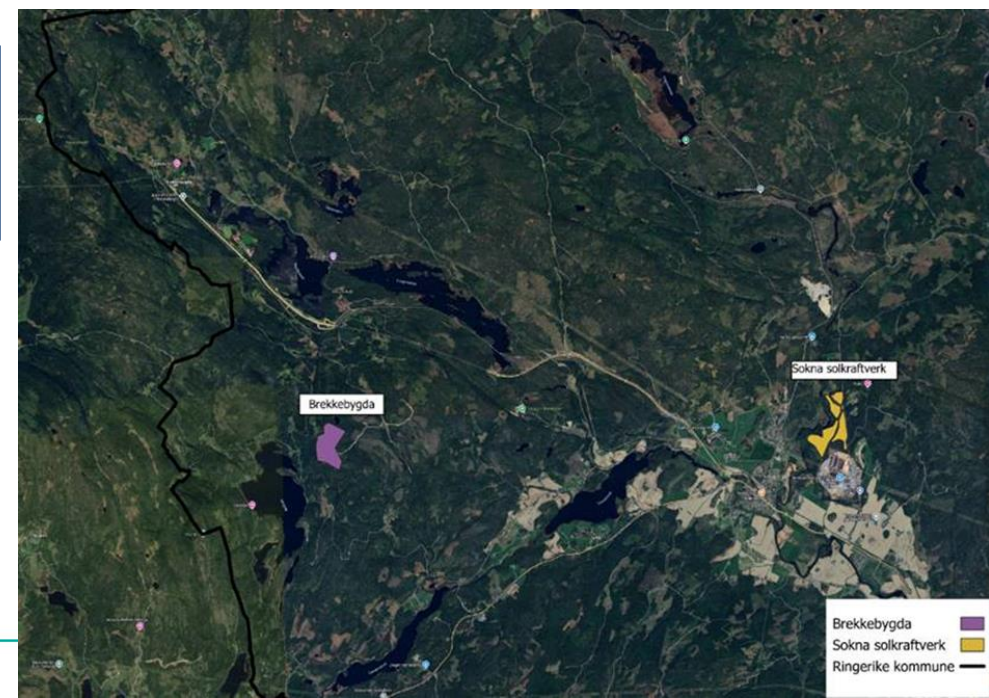
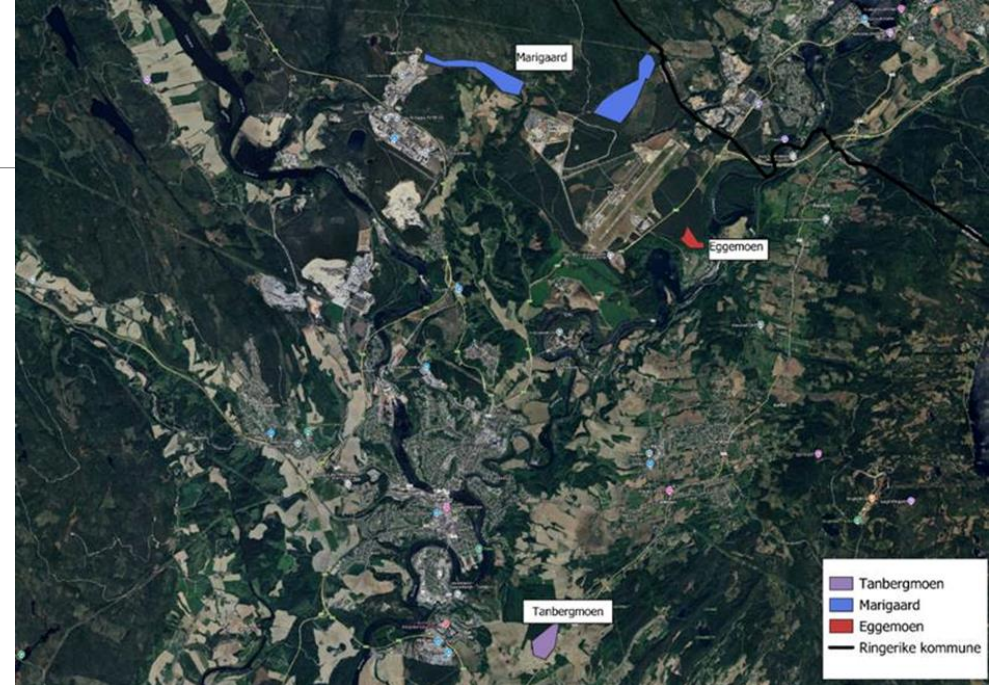
- balansere behovet for fornybar energi med hensyn til natur, landbruk og samfunnsinteresser.
- gi forutsigbarhet og bidra til likebehandling

Bakgrunn:

Fem prosjekter under vurdering i NVE og/eller kommunen:

- Søknader på høring fra NVE:
  - Eggemoen solkraftverk
  - Sokna solkraftverk
- Kommuneplanens arealdel:
  - Brekkebygda
- Meldt eller søkt til NVE, men tidlig i behandling:
  - Marigaard (meldt)
  - Tanbergmoen (søkt)

Uttalelser til behandling i Formannskapet og Kommunestyret i mars

Rasjonale bak forslaget til prinsipper

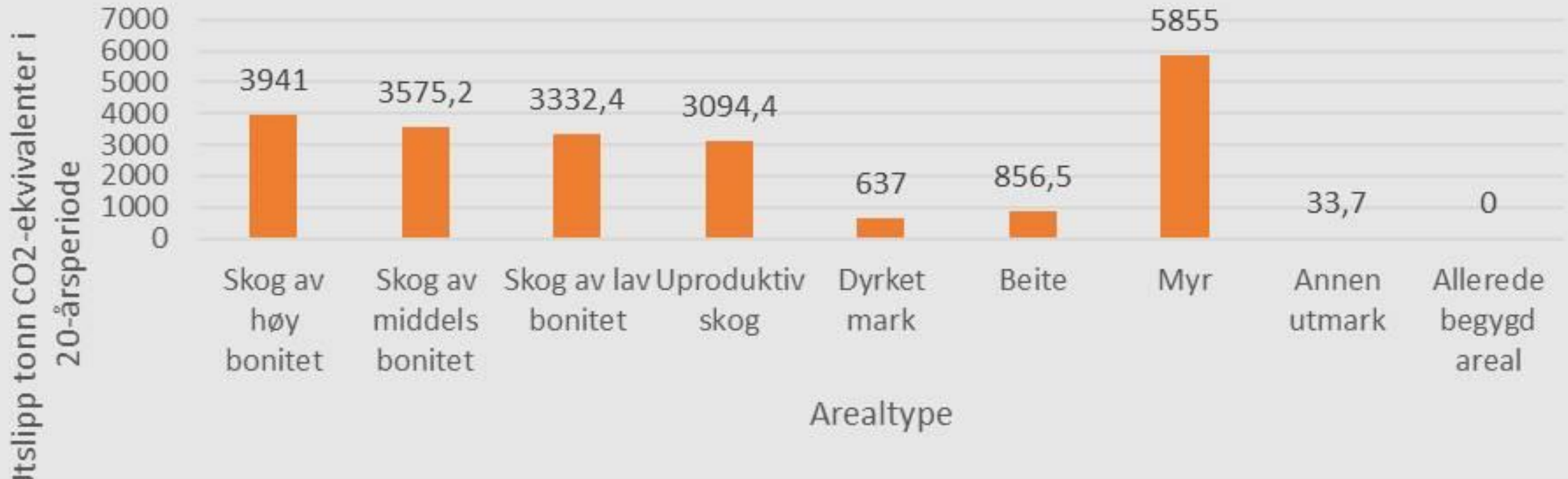

- Det er behov for mer fornybar energi fremover for å erstatte fossil energibruk og knyttet til bl.a. næringsutvikling. Stortinget har satt mål om 8 TWh solkraft innen 2030.
  - Et stort fortrinn med solkraft → kan installeres på bygg, installasjoner og arealer med liten konflikt med andre hensyn og interesser. Og potensialet er stort, selv om p.t. er noe dyrere.
(Teoretisk potensiale for 26-66 TWh på tak og vegger og 6 TWh på grå arealer?)
  - Større, bakkemonterte solkraftverk på ubebygde arealer vil oftest medføre vesentlig konflikt med landbruksinteresser, naturmangfold, friluftsliv og andre interesser.
  - Klimanytten reduseres også vesentlig dersom solkraft etableres i myr eller skog. I verste fall gir det negativ klimaeffekt.
    - Solkraftverk som Eggemoen og Sokna hadde i følge våre beregninger hatt 2-2,5 ganger høyere klimanytte dersom de i stedet hadde blitt etablert på arealer uten skog.
- Kommunedirektøren mener Ringerike kommune først og fremst bør være positiv til etablering av solenergi på bygninger, installasjoner, ved gjenbruk og transformasjon av allerede utbygde arealer eller på andre «grå arealer».
- Etterlyser at det nasjonalt tilrettelegges insentiver og regelverk som gjør at solkraftutbygging på denne typen arealer blir mer lønnsom og attraktivt.

Nedbygging av skog og myr gir høye utslipp av klimagasser og redusert karbonbinding

Arealbruksendringens netto klimaeffekt i tonn CO₂-ekvivalenter i en 20-årsperiode

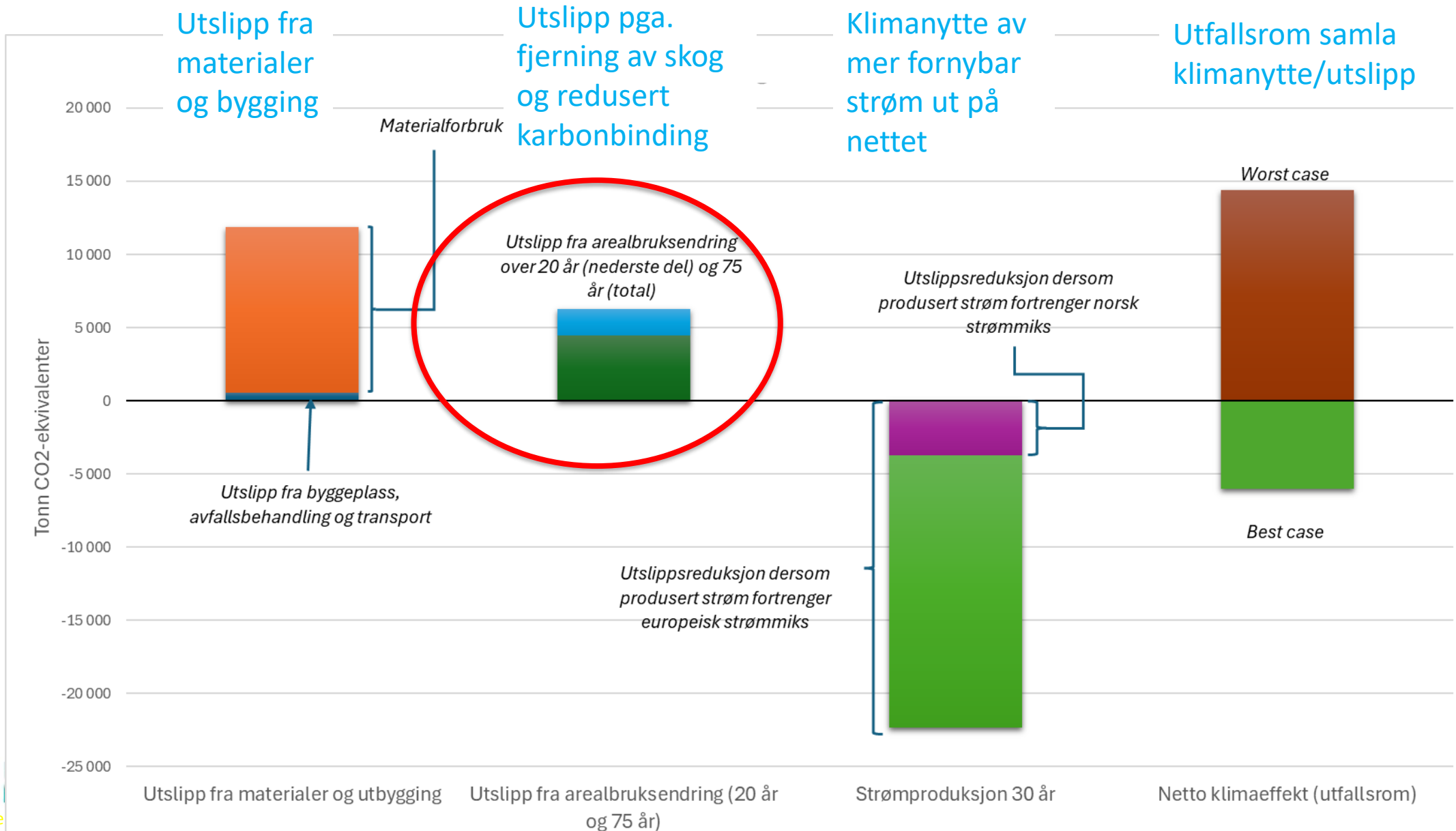

Klimagassutslipp ved nedbygging av 100 dekar areal i Ringerike ved ulike arealtyper i tonn CO₂ekv.

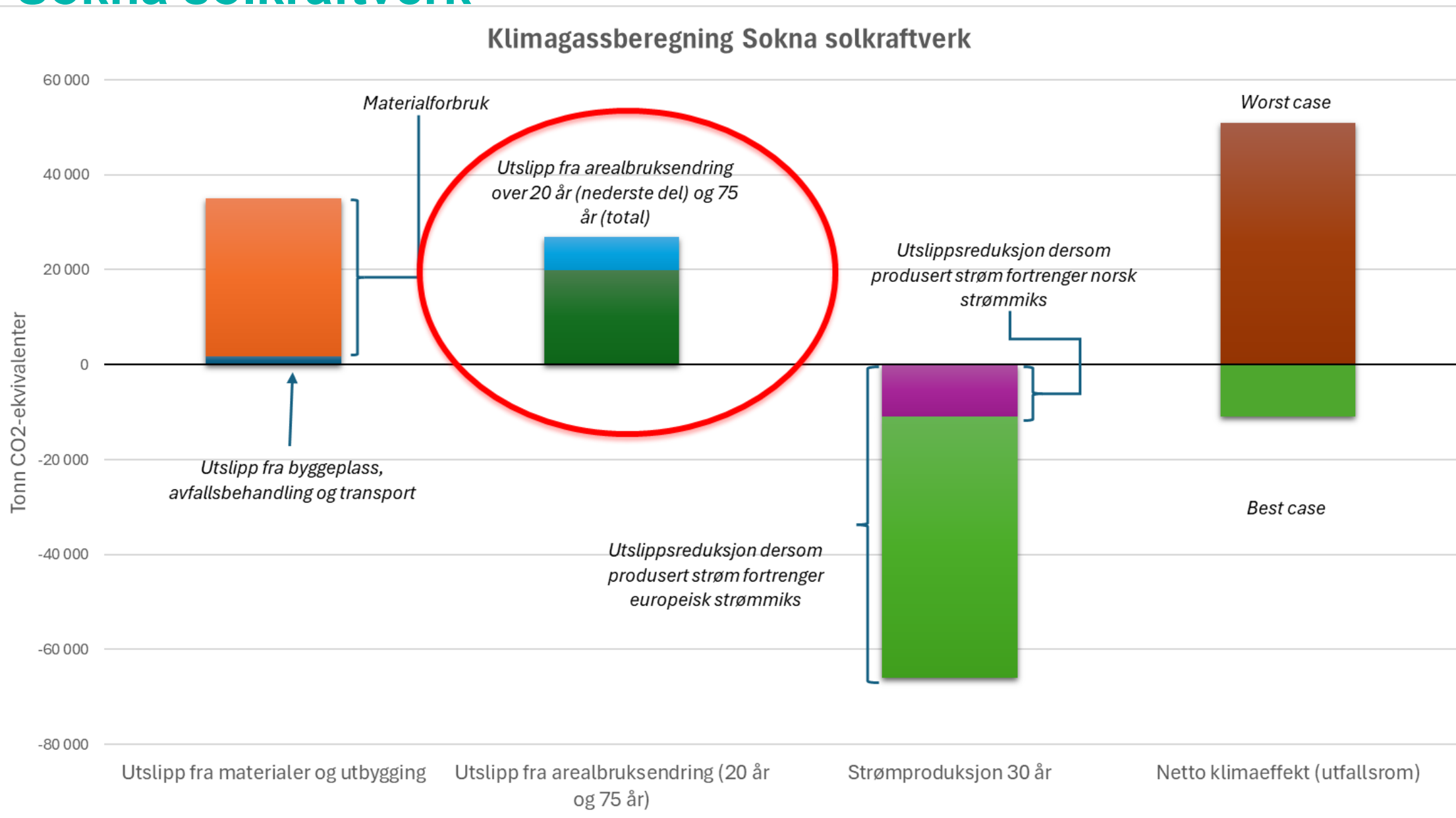

Utbygging i skog gir stor «startgjeld» for klimanytten

-Eggemoen solkraftverk som eksempel

Tilsvarende beregning av utfallsrom klimaeffekt for Sokna solkraftverk

Forslag til prinsipper for etablering av solenergi i Ringerike kommune

(forkortet utgave, se saksfremlegg til sak 05/25 for full utgave)

I) Ringerike kommune ønsker velkommen økt produksjon av fornybar energi i form av solkraft, men mener at slike primært bør etableres på bygninger og installasjoner, ved gjenbruk og transformasjon av allerede utbygde arealer eller på andre «grå arealer». (Med to underpunkter A og B med begrunnelse og definisjon av «grå arealer».)

II) Dersom det skal vurderes å etablere større bakkemonterte solkraftanlegg på ubebygde areal som ikke allerede er «grå» jf. 1b, mener Ringerike kommune at det er arealtypene fastmark, uproduktiv skog eller skog av lav bonitet som er mest aktuelle å vurdere. Prinsipper for vurdering av konkrete prosjektene:

	Kommunedirektørens innstilling	Mulige alternative vedtak	
a)	Ikke dyrka mark ^[1] . Unntak som kan vurderes: innmarksbeite dersom realistisk plan for tilnærmet like effektiv jordbruksdrift. Dyrkbar jord kun aktuelt dersom det ikke er i strid med øvrige kriterier (2b-e).	Ikke dyrka eller dyrkbar jord; -uten unntak	
b)	Ikke på områder som vil være i konflikt med naturmangfold av nasjonal eller vesentlige regionale interesser eller i naturvernområder, foreslåtte naturvernområder eller andre arealer med særskilte restriksjoner med formål om å ivareta naturmiljø. Særlig restriktivt i naturtyper Ringerike har et særskilt ansvar for.		
c)	Ikke myr eller skog av høy eller middels bonitet.	Ikke myr eller skog (uavhengig av bonitet)	Ikke myr eller skog av høy bonitet
d)	Ikke i områder med sterke friluftslivsinteresser.		
e)	Ikke i utvalgte kulturlandskap eller i direkte konflikt med viktige kulturminner eller kulturmiljøer.		

1. Kommunestyret vedtar retningsgivende prinsipper for etablering av solkraftanlegg i Ringerike kommune, slik de fremgår under overskriften «Forslag til prinsipper for etablering av solenergi i Ringerike kommune» i dette saksfremlegget.

De retningsgivende prinsippene vil ligge til grunn for:

- utarbeidelse av Ringerike kommune sine høringsuttalelser til fremtidige solkraftprosjekter som krever konsesjon fra Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE),
- samt i kommunens egen behandling av solkraftverk iht. plan- og bygningsloven.

2. Tiltak og virkemidler for å tilrettelegge for økt etablering av solkraft på bygg, installasjoner og grå arealer skal vurderes nærmere i arbeidet med strategien for fornybar energi og energieffektivisering, jf. planstrategien 2024-2027.

"Ringerike kommune sier nei til nye bakkemonterte solcelleparker. Det kan åpnes for bruk av grå arealer, samt tak og vegger på eksisterende eller ny bebyggelse. Dette gjelder konsesjons og ikke-konsesjonspliktig anlegg.»

Praktisk forskjell mellom kommunedirektørens og formannskapetets innstilling:

- Formannskapet åpner ikke for enkelte unntak etter konkrete vurderinger, jf. punkt II i kommunedirektørens forslag til prinsipper
- Formannskapet har ikke presisert at tiltak og virkemidler for å tilrettelegge for økt etablering av solkraft på bygg, installasjoner og grå arealer skal vurderes nærmere i arbeidet med strategien for fornybar energi og energieffektivisering (punkt 2 i forslag til vedtak).

KORT OM INNKOMNE HØRINGSUTTALELSER OM EGGEMOEN OG SOKNA SOLKRAFTVERK

Høringsuttalelser til disse konkrete prosjektene får Formannskapet og Kommunestyret til behandling i mars.

Eggemoen solkraftverk

- Forslagsstiller: Hafslund Magnora Sol AS
- 77 dekar - strømproduksjon tilsvarende forbruket til 320 boliger.

20 høringsinnspill

- Offentlige instanser
  - Statsforvalteren
  - Mattilsynet
  - Forsvarsbygg
  - Buskerud fylkeskommune
- Lag og foreninger
  - Naturvernforbundet Hole og Ringerike
  - Buskerud Bondelag
  - Forum for natur- og friluftsliv
  - Motvind Buskerud
  - Ringerike orienteringslag
- En rekke private innspill

Oppsummering av høringsinnspill – Eggemoen solkraftverk

Positive		Negative
	<ul style="list-style-type: none"> • Solcelleanlegg bør etableres på «grå» arealer. • Avkjørsel fra E16 er uregulert og krever tillatelse ved søknad. • Solkraftanlegget støtter opp bit-for-bit-nedbygging av norsk natur. • Området kan gi økt verdi for friluftsliv når ny E16 legges om. • Influensområdet er for lite til å vurdere konsekvensene for hjortevilt. • Klimanytten til tiltaket er usikker.	<ul style="list-style-type: none"> • Konsekvensutredningen redegjør ikke godt nok for friluftinteressene. • Utredning om geologiske verdier er mangelfullt. • Solkraftanlegget bygges på rik sandfurskog som er en naturtype av nasjonal verdi. • Området består av høybonitetsskog som er viktig for skogbruk og karbonlagring. • Området er dyrkbart og viktig for vår egen matberedskap.

- Forslagsstiller: Solgrid AS
- 356 dekar - strømforbruk til 920 husholdninger.

34 Høringsinnspill

- Offentlige instanser
  - Statsforvalteren
  - Mattilsynet
  - Forsvarsbygg
  - Statens vegvesen
  - Buskerud fylkeskommune
  - Statnett
- Lag og foreninger
  - Ringerike orienteringslag
  - Buskerud Bondelag
  - Naturvernforbundet Hole og Ringerike
  - Forum for natur og friluftsliv
  - Norges miljøvernforbund
- En rekke private innspill

Oppsummering av høringsinnspill – Sokna solkraftverk

Positive		Negative
<ul style="list-style-type: none"> • Gir økt tilgang på kraft.	<ul style="list-style-type: none"> • Solceller bør heller bygges på tak eller bygg enn på natur • Klimatiske forhold på Sokna er ikke godt nok vurdert. • Grunnforhold er ikke tilstrekkelig vurdert. • Konsekvenser for vannmiljø innenfor influensområdet må i større grad utredes • Etablering av solcelleanlegg bør gjøres gjennom planbehandling. • Klimanytten til solcelleanlegg er usikker • Det må gis tillatelse til avkjørsel til området fra Riksvei 7. • Hele området er under marin grense. • Naboer vil bli negativt påvirket visuelt.	<ul style="list-style-type: none"> • Undervurdering av natur- og friluftinteressene i området. • Solkraftanlegget vil påvirke trekruter til vilt. • Beiteinteresser og rettigheter vil bli påvirket. • Dyrka og dyrkbar areal bør ikke benyttes til solkraftanlegg. • Det er lite arealeffektivt å bruke produktiv skog til solkraftanlegg. • Naturkartleggingen fremstår som ikke tilstrekkelig.

Takk for oppmerksomheten!

RINGERIKE
nærmest det meste

RINGERIKE
KOMMUNE